

Lapsen emotionaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen (henkilöstölomake)

Tällä työkalulla arvioidaan seuraavan laatuindikaattorin toteutumista:

Henkilöstö varmistaa, että jokaisella lapsella on hyvä olla varhaiskasvatuksessa. Lapset kokevat tulevansa kuulluksi sekä arvostetuiksi sellaisina kuin ovat.

Tällä arviointityökalulla varhaiskasvatuksen henkilöstö voi arvioida lapsen emotionaalisen hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemista varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan varhaiskasvatuksen keskeisimpiä arvoja on, että jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisena kuin hän on. Näin ollen jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi ja ymmärretyksi omana itsenään sekä tulla huomioiduksi lapsiryhmänsä täysivaltaisena jäsenenä.

Työkalun avulla henkilöstö arvioi mahdollisuuksiaan kuunnella ja eläytyä lasten viesteihin siten, että lapsen kokemus voidaan tavoittaa. Väittämällä arvioidaan lasten emotionaalisen hyvinvoinnin sekä osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tukemista ryhmässä. Lisäksi arvioinnin kohteena on henkilöstön hyvinvointi ja työssä jaksaminen.

Arviointityökalun väittämien toteutumista arvioidaan työkalussa sekä työntekijän oman että ryhmän toiminnan näkökulmasta.

Esimerkkejä väittämistä:

- Havainnoin ja tulkitsen lasten kehollisia viestejä.
- Tarjoan ryhmän kaikille lapsille mahdollisuuden hakea ja saada turvaa ja lohdutusta päivän erilaisissa tilanteissa.
- Huomaamme tilanteet, joissa joku lapsista jää yksin ja keskustelemme niistä yhdessä henkilöstön kanssa.
- Keskustelemme lasten hyvinvointiin liittyvistä havainnoista ja huolenaiheista tiimipalaverissa.

Työkaluun liittyviä pohdintakysymyksiä:

- Millaisilla keinoilla voimme tavoittaa lapsen kokemuksen siitä, että hänen on hyvä olla varhaiskasvatuksessa?
- Millaisista lasten ulkoiseen olemukseen ja käyttäytymiseen liittyvistä tekijöistä tunnistamme, että lapsella on hyvä olla? Miten hyvä olo näkyy eri luonteisissa tai eri tavoin reagoivissa lapsissa?
- Miten voimme paremmin tukea jokaisen lapsen osallisuuden kokemusta ryhmässä? Miten voisimme tukea lapsia ilmaisemaan itseään ja tulemaan kuulluksi?

Työkalun laatimiseen ovat osallistuneet Jenni Salminen (Jyväskylän yliopisto), Sivi Harkoma (Helsingin yliopisto), Annukka Pursi (Helsingin yliopisto), Nina Sajaniemi (Itä-Suomen yliopisto), Susanna Kinnunen (Oulun yliopisto) ja Maarit Silvén (Turun yliopisto).